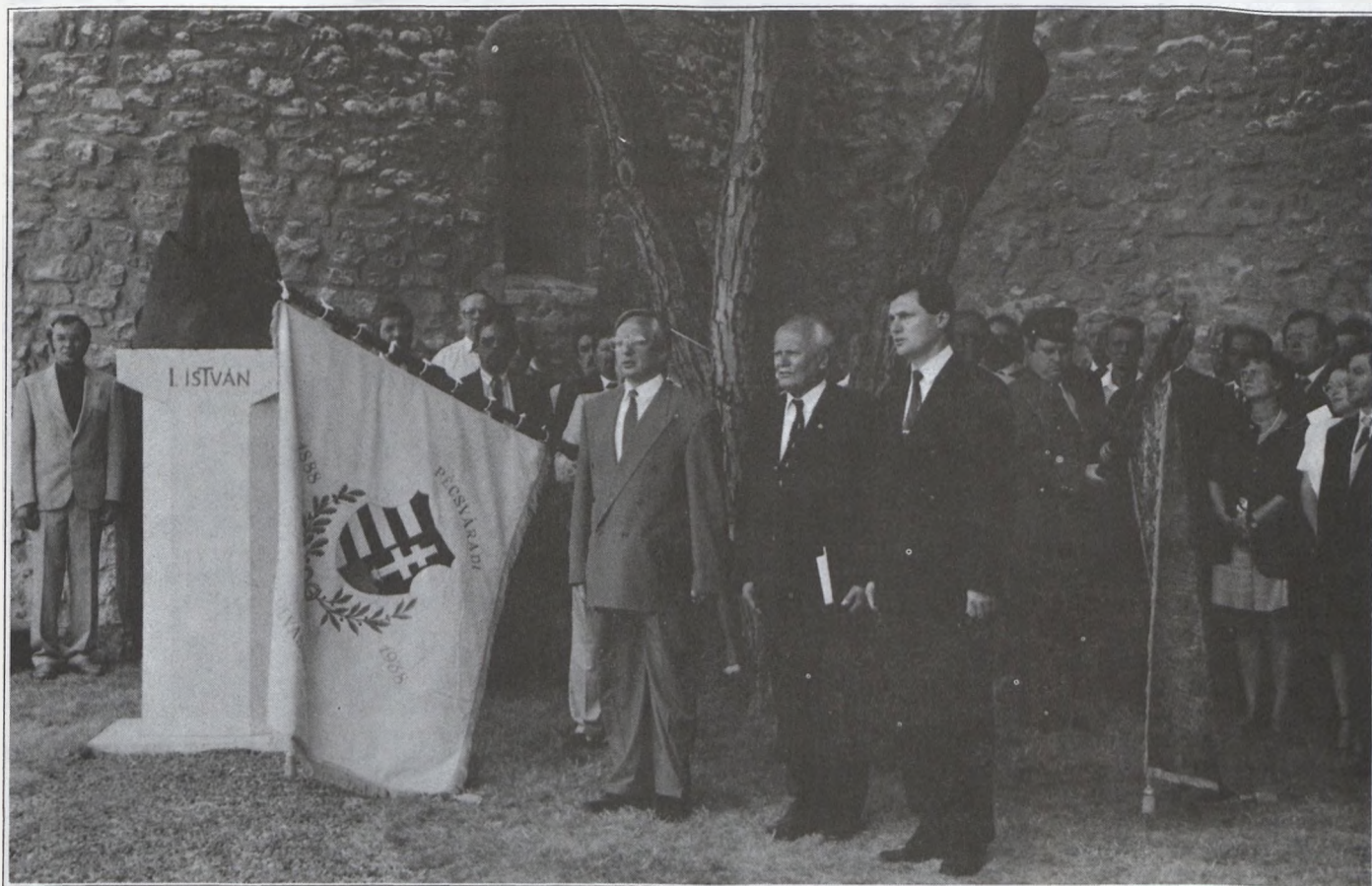

PÉCSVÁRADI Hírmondó

Az önkormányzat lapja • 1994. augusztus • IV. évf. 7. szám • Ára: 20,-Ft

Jeles napok Pécsváradon

Mindenkiben elevenen él még a múlt évi Augusztus 20. napja, amikor **Göncz Árpád**, a Magyar Köztársaság elnöke visszahelyezte Pécsváradot régi rangjába, **dr. Verebélyi Imre**, közigazgatási államtitkár pedig átnyújtotta **Kakas Sándor** polgármesternek a város jelképes kulcsát. Képünk e jeles napot idézi fel, hiszen közeleg ennek egyéves évfordulója. Ismét elközeleg Nagyboldogasszony napja, Pécsvárad katolikus búcsújának ünnepe, majd első királyunk, Szent István születésének napja, augusztus 20.

Pécsvárad jeles napjai ezek, amelyekre ünnepi lelkülettel készülnek a polgárok és a cégek, intézmények. Színes kulturális programok, jubileumi események, megemlékezések, közös ünnepek napjai ezek, amelyekre a most felújított, légkondicionált ABC Áruházzal kedveskedik az itt élőknek a Pécsvárad és Vidéke ÁFÉSZ. Pécsvárad Önkormányzata szeretettel köszönt az ünnep alkalmával minden egyes pécsváradit polgárt, és kéri, hogy portája csinosításával ki-ki készüljön az idej jeles napokra.

Szent-István napok

15-én, hétfőn 18 órától: Nagyboldogasszony-napi ünnepi szentmise a rk. templomban.

19 órától: Horváth János amatőr festő Életmű kiállítása a Vár kiállítótermében. Megnyitja: Szőnyi János, a Mecsek Tours ügyvezető igazgatója.

19.15-kor Székely Ágnes és Székely Balázs hegedű és csemballó koncertje a Vár románkori templomában.

18-án, csütörtökön 18 órától: Pécsvárad Önkormányzatának nyilvános ünnepi testületi ülése a Vár dísztermében.

– Kitüntetések, elismerések átadása

– A Művelődési Ház Női Kamarakórusának koncertje

Karnagy: Kutnyánszky Csaba

19-én, pénteken 18 órától: a Vár udvarán a Pécsvárad-i ÖTE Fúvószenekarának koncertje

Karnagy: Apaceller József
A jubileumi koncert után baráti est a Vár udvaron a meghívottak részére.

20-án, szombaton 15 órától: Zengő Étterem Sörkerttel várja a vendégeket a Szentháromság téren.

16 órától: Koszorúzási ünnepség a Várban Szent István szobránál

Ünnepi köszöntőt mond Kakas Sándor polgármester

Közreműködik: a Pécsvárad-i Ifjúsági Fúvószenekar

16.30 Székely Miklós orgonahangversenye a rk. templomban

17 órától a Szentháromság téri kerthelyiségben fellépnek:

– Pécsvárad-i Ifjúsági Zenekar

Karnagy: Wágner József

– Ált. Isk. Német Táncsoportja

– Poller György és Tóth Györgyi vezetésével

– „Zengő” Néptánc Egyesület Műv. vezető: Molnár János

– Zengővárkonyi Hagyományőrző Művelődési Egyesület

Vezető: Töttös Sándor

19 órától Utcabál a „Spitz Buben” zenekarral.

Szívélyes fogadtatás Külsheimben

Herzlich Willkommen in Külsheim

Testvérvárosunkban, Külsheimben járt június végén Pécsvárad küldöttsége **Kakas Sándor** polgármester vezetésével. A látogatáson részt vett **Mott János** címzetes pécsvárad apát, aki 50 éves jubileuma alkalmával ünnepi szentmisét tartott a külsheimi templomban, és akinek egyháza céljaira **Günther Kuhn**, Külsheim polgármestere pénzadományt adott át.

Külsheimbe látogattak továbbá az önkormányzat tagjai közül **Apaceller József**, **Beck József**, **Gállos Orsolya**, **Lórincai Albertné**, **Vértes László** képviselők és **dr. Kófiás Mihály** körjegyző. Külön autóbusszal utazott a pécsvárad német klub csapata.

A vár fokán ismét ott lobogott a magyar zászló, Külsheim város lapja címdalán tisztelgett a jubiláló apátúr előtt, és kétnyelvű köszöntővel fogadta a pécsváradiaikat. De nem lehet elsorolni a kedves külsheimiek megannyi kedvességét, amivel a vendégeket elhalmozták. Volt városnézés és vendégeskedés, frank udvari mulatság, az Uissigheimi Tűzoltótestület 100 éves jubileuma, sörátor és fúvószenekar, melyek egyikét egy ihletett pillanatban Kakas polgármester úr vezényelte Külsheim főterén. A pécsvárad-külsheimi publikum pedig tapssal szolgáltatta a taktust. Kuhn polgármester sem volt rest, és odaállt zenekart dirigálni, mire neki hamisat fújtak a cudar helybeliek. – Látszik, ki dirigál jobban... – mondta rezignálaton Günther Kuhn, majd következett az „Az a szép, akinek a szeme kék” című közkedveltségnek örvendő nóták közös éneklése külsheimi fúvós kísérettel. És így tovább.

Ahogy a két polgármester megállapította, a kapcsolat olyan spontaneitással alakul, amilyenre senki sem számított. Családok, magánszemélyek egyesületek és intézmények kötöttek barátságot, s érkezett Külsheimből sok segítség, elsősorban a pécsvá-

radi németoktatás számára. Ez alkalommal is átadta Külsheim város pénzadományát a német klub csoportjának, mivel ily módon is kívánják támogatni a két város együttműködését.

Vannak e kapcsolatnak olyan motorjai, mint **Heinz**

polgármester pedig kifejezte a két város szívből jövő jókívánságait.

A hasonló, 3800 lakosú Külsheim 2200 lélekszámú öt társközségével sok érdekességet tartogat mindig a pécsváradiaik számára. Most a városgazdálkodást gyakor-

hoz igazodnak a centrumban. Műemlékvédelmi programot hirdettek, tudtuk meg **Alfons Grimm** külsheimi „pénzügyminisztertől”: sokat segített ebben a tartomány, 18 millió márkát kaptak e célra, amit pályázatok útján 80 külsheimi polgár között

Blatz, a külsheimi Városi Tanács titkára, aki néhány keresetlen magyar mondatot szokta megadni az események nyomatékát. Vagy **Peter Vogel**, a kinti iskolaigazgató. E kapcsolat jelképe a pécsvárad **Gál Zsuzsa** és a külsheimi **Kurt Krug**, akik öt évvel ezelőtt ismerkedtek meg, és a múlt évben kötöttek házasságot. Az ő portájuk adott most otthont Eiersheimben a helyi zenekar közreműködésével a vendégek és házigazdák első közös együttlétének. Ezen **Georg Denzer** tartományi elöljáró örömmel számolt be a számtalan ilyenfajta német-magyar együttműködésről. A német klub nevében **Hofecker Mihályné** köszöntötte Zsuzsát és Kurtot, s átadta ajándékukat. Zsuzsa kérésére Mott apátúr megáldotta az ifjú pár otthonát, a két

ló Bauhoffal ismerkedhettük meg: fél éve hozták létre a német városka vezetői a víz és gázmű, az utak, a közterületek gondozására egy olyan üzem épületeiben, ami kiköltözött a centrumból. Öt gépkocsija van a városgazdálkodásnak, melyben 15, a városházán pedig 20 ember dolgozik.

A képviselőtestület 23 tagú Külsheimben, 10 független, 11 CDU és 2 SPD-képviselővel. A képviselőválasztás látogatásunk előtt, június 12-én zajlott: a korábbi képviselők közül 7 fő nem indult, az újonnan bekerültekkel pedig fiatalodott a testület.

Külsheim városmagja a középkorból származik, ezért különösen érdekes a műemlékek, a városkép védelme: sok szép Fachwerkházat találni benne, és jellegükben az újonnan épült házak is ezek-

osztottak fel, attól függően, ki milyen mértékű rekonstrukciót, átépítést, felújítást végzett a házában.

A központból az iparnegyedbe költöztek az üzemek, amelyekben 200 a munkahelyek száma. További 450 civil munkahelyet kínál a Bundeswehr itteni laktanyája. Folyamatosan épülnek, kedvező költséfeltételekkel az új családi házak a városban és a környező községekben is. Külsheim új lakónegyed kialakításán fáradozik, ahol mint a házipítésekénél is, az első lépésében mindig a közművek készülnek el.

Ismét érdekes és tanulságos volt bepillantani a külsheimi hétköznapiakba és ünnepekbe. Köszönjük a szíves vendéglátást, és viszontlátásra Pécsváradon! Auf Wiedersehen in Pécsvárad!

Gállos Orsolya

50 év Isten és ember szolgálatában

Mott János címzetes pécsvárad apát aranymiséje

Június 5-én délután zsúfolásig megtelt a római katolikus templom. Több mint ezren jöttek el **Mott János** plébános aranymiséje alkalmából.

A Pécsi Egyházmegyéből közel 40 paptestvér érkezett és foglalt helyet a szentélyben, ahova váratlanul megérkezett a szertartás ideje alatt **Mayer Mihály** megyéspüspök. (Azonos időbeni elfoglaltsága miatt csak rövid időre tisztelte meg az ünnepet, nem tudott hosszabb időt itt tölteni.)

Harangzúgás közepette vonultak be a meghívott lelkésztársak, köztük Mott János, majd a pécsvárad-i hívők közösség képviselői. Természetesen itt voltak apátúr rokonai, Feked – a szülőfalu képviselői és mindazok a helyek, ahol Mott János az eltelt 5 évtized alatt szolgált, valamint a pécsvárad-i hívek és tisztelők.

Bors László, komló-i körületi esperes köszöntötte a jubileumát ünneplő Mott Jánost és a tiszteletére egybegyűlteket. Elmondta, hogy 1944-ben heten végeztek a teológián, ma négyen ünnepelethették az 50 éves jubileumot.

Majd a pécsvárad-i plébánia hívőközösségének csoportképviselői kérték Isten áldását papjukra: A fiatalság nevében **Ripszám Edina** és **Apaceller Péter**, az imacsoportok nevében **Keller István**, az egyháztestület nevében **Merk József** világi elnök és végezetül **Apaceller Péter** és az Ifjúsági Csoport előadásában felcsendült az Aroni-áldás.

A volt piuszysta diáktárs, **Rozsnyói György** az iskolatársak nevében emlékezett a középiskolás évekre, Mott Jánosra, a gimnazistára, a jótanulóra, a szorgalmas, segítőkész társra.

A szentmisén Mott János felkért segítői voltak: **Sándor László** berkesdi plébános, **Kövesdi János** mágocsi és **Rostás Jenő** baranya-szentgyörgyi plébánosok. A homiliát **Bajtai Zsigmond** véméndi plébános mondta.

A hívek könyörgése után **Naszvadiné Podányi Eszter** hegedűjén, az ünnepi hangulatot fokozva csendült

fel Gounod Ave Máriaja, orgonán **Papp Gyuláné** kísérte. (Mindketten a Pécsvárad-i Zeneiskola tanárai.)

– A szentáldozás alatt a Zeneiskola és Általános Iskola Gyermekkórusa énekelte a „Dona nobis pacem” és a „Kenyered és borod táplál” c. énekeket. Orgonán játszott **Székely Miklós** orgonaművész, aki az elmúlt években sokat tett a templom orgonájának felújításáért.

– Az aranymisés áldás előtt **Kakas Sándor**, Pécsvárad polgármestere megható szavakkal köszöntötte városunk köztiszteletben álló, szeretett papját. A jubileum alkalmával átnyújtotta a város legmagasabb kitüntetését, a „Pécsvárad díszpolgára” címet tanúsító okiratot, melyet Pécsvárad város képviselőtestülete adományozott.

(A művészi kivitelezésű dokumentumot ezúttal is **Csizmadia László**, városunkban élő grafikusművész készítette.)

A Pécsvárad-i Református Egyházközség híveinek nevében **Szabóné, Kiss Mária** lelkész-asszony kérte Isten segítségét a „kolléga” további életéhez, munkájához.

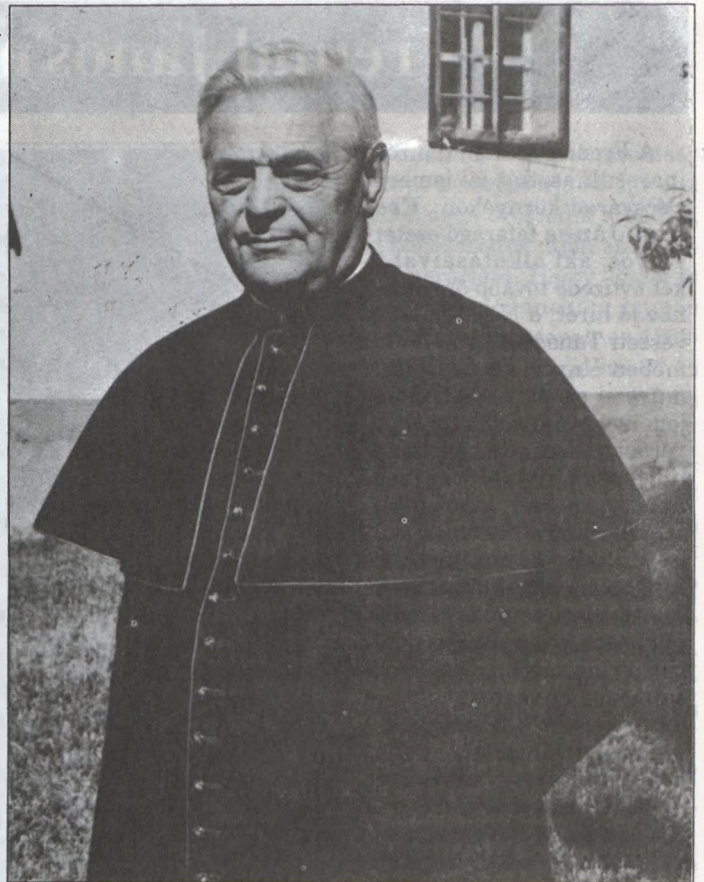
Az egyházközség képviselőtestülete a katolikus hívek nevében **Horváth János** a Mindszentek kápolnát ábrázoló olajfestményét ajándékozta Mott Jánosnak a jubileum alkalmával.

Mott János végezetül közös áldást adott a hívek közösségére. Befejezésül a jelenlévők együtt énekeltek a pápai és a magyar Himnusz.

Az ünnepi szentmise után, a szakadó eső ellenére majd kétszázán fogadták el apátúr meghívását a plébániára, ahol a hívek pompás vendéglátást készítettek plébánosuk tiszteletére. Roskadoztak az asztalok a finom falatok alatt: hidegtálak, sütemények, torták, italok és üdítők sorakoztak mindenütt. (Jó idő esetén az udvaron, kellemes környezetben tartották volna a vendéglátást.)

18 óra után érkezett Mott János a Várbeli fogadásra rokonai és néhány pályatársa kíséretében.

Kakas Sándor itt ismét köszöntötte apáturat. Ezúttal barátként, mellőzve a

protokolláris hangnemet. (Mott János meg is jegyezte, ismert, huncut-kacsintós mosolyával, hogy „most már mersz tegezni, bezzeg a templomban...”) Ebben az oldott, de még mindig emelkedett hangulatban köszöntötte Apáturat **Báling József**, újságró a közös szülőfalu, Feked nevében, valamint a Baranyai Németek Szövetsége üdvözlését tolmácsolta.

Mott János megható szavakkal mondta el pályája indíttatását, a család és az édesanya szerepét hangsúlyozva hívta fel a mai édesanyák figyelmét gyermekeik nevelésében vállalt hivatásukra, felelősségükre.

Majd ezt követően a barátok, tisztelők hosszú sora mondta el jókívánságait. Először között a város Képviselőtestületének tagjai, az intézményi vezetők, a gazdasági, társadalmi és politikai szervezetek vezetői, képviselői.

A kellemes együttléthez a Vár személyzete – élén **Máyerné Hancz Lúdia** szállodavezetővel – biztosította a feltételeket. (Hidegtálak, saláták, gyümölcsök, sütemények, italok, stb.)

Az állófogadást Pécsvárad Önkormányzata adta Mott János apátúr tiszteletére.

Az igen színvonalasan, bensőségesen, meghittten rendezett több órás ünnepi

program után – melyért minden szervezőt és közreműködőt köszönet illet – Mott János minden vendéget kikísérve, kedves, meleg szavakkal, jókívánságokkal búcsúzott.

A pécsvárad-i ünnepség után, egy héttel később a szülőfaluban, Fekeden is aranymisét tartott Mott János, ahol köszöntötték a volt osztálytársak és a falu népe a jubiláló volt feked-i lakost.

Ezt követte az erzsébeti ünnepség, ahol a szokásos délutáni szentmisén a helybeli tanárnő, **Hegedűs Andrea** által összeállított gyermekmússal köszöntötték Mott Jánost jubileuma alkalmával.

Majd a polgármesteri hivatalban Kékesd, Szellő és Erzsébet községek polgármesterei adtak fogadást az itt szolgáló papjuk tiszteletére és ajándékokat nyújtottak át, megköszönve a falvakban tett szolgálatokat. Végül Mott János a jubileum alkalmával ünnepi misét tartott Külsheim-ben, testvérvárosunkban is.

Még sokáig adjon Isten erőt, egészséget Apátúrnak e nem könnyű, de nagyon szép szolgálathoz, hogy mindnyájan érezhessük szeretetéből fakadó köztünk való tevékenységét.

Fotó: Patonai Attila
D. K.

Freund János népi iparművész

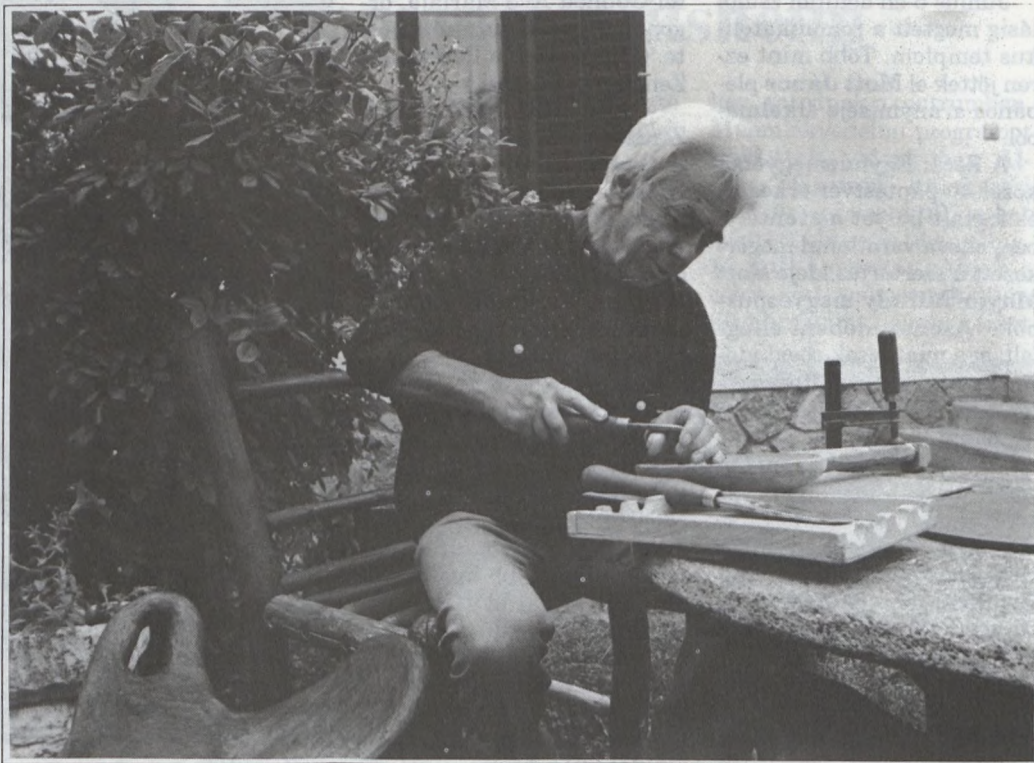
A Freund családot, a régi iparosdinasztiát jól ismerik Pécsvárad környékén. **Freund János** fafaragó-esztergályos, aki alkotásaival jó két évtizede tovább öregbíti e név jó hírét, a Népi Iparművészeti Tanács döntése értelmében elnyerte a népi iparművészi címet. A Freundmalom nevezetes volt a 25 pécsvárad malom sorában: gypajút fontak a vízerővel meghajtott gépeken. János tizenegyedik fiúgyermeknek született ide a régi malomba. Tizenketten voltak testvérek, részt kellett venniük a gypajúfonásban, a mezei munkában. A legendás malom azóta sajnos az enyészeté lett, de történeteit ma is felelegetik.

Freund János, aki áprilisban volt 60 éves, vasesztergályosnak ment, a vassal dolgozott egy életen át, és szinte véletlenül, a méhészkedés kapcsán került kapcsolatba a fával, húsz évvel ezelőtt.

– A pécsvárad Művelődési Központ indított egy tanfolyamot – mondja a kezdetekről – ide hoztam az első munkáimat. Ők irányítottak 1981-ben Nyíregyházára az V. Országos Népművészeti Kiállításra. Én pedig megvásároltam a szakkönyveket, készítettem egy faesztergápadot, néhány szerszámot, és dolgoztam. Sokat beszélgettem **Kígyós Sándorral**, már vasas koromban is. Ő nyitotta meg az első kiállításomat a Dunántúli Napló klubjában. Fontos dolgokat mondott el, például, szerencse, hogy érett fejjel kezdtem a fafaragást. Így egyszerűbben rálelhetek a saját utamra. Biztatott, ne engedjek abból, ami a sajátom.

– A környéken él az itteni németiség faesztergályos hagyománya. Ez mennyire befolyásolta munkáját?

– Elmentem a régi mesterekhez, ellestem néhány fogást, de amit ők tanultak meg egy életen, sőt nemzedékeken át, én így nem szerezhettem meg. Tiszteletlenségnek is éreztem volna. Szerelem ezt a hagyományt, de úgy érzem, nem ezt kell lemásolnom, hanem ebbe kell belevinnem egy újabb formakultúrát. Egyre kevesebb díszítéssel, semmi lakkozással, mind egyszerűbb formákkal.

Alapító tagja vagyok 1982 óta a **Kerényi Gábor** vezette Baranya Megyei Fafaragóműhelynek. Ez nagyon értékes szakmai, emberi közösséget jelent számomra. Havonta együtt vagyunk az orfűi táborban, s nyaranta együtt dolgozunk néhány hétig. Szakmai vezetőnk, **Hajda Gy. Zsigmond** az, akitől a legtöbbet tanultam a fa meg-

munkálásáról.

A nyolcvanas évek során Freund János munkái ott voltak a nyíregyházi kiállításokon, az orfűi műhely bemutatkozásain, a mesterségek budavári szemlén, a pécsi borünnepen, a boglárlellei id. Kapoli Antal Országos Fafaragó Pályázaton, ahol 1992-ben III. díjban részesült. Szépséges tárgyai, me-

lyek felesége, **Julika** hímzéseivel együtt jelennek meg, sejtetnek valamit az alkotó színes egyéniségéből is. Faragótársai és a Pécsvárad Várbaráti Kör közösségének tagjai tudják azt is, milyen kedves, jóhumorú ember Freund János, aki szívén viseli szülőhelye közügyeit is.

G. O.

Fotó: Laufer László

BEFEJEZETLEN MÚLT

Hetényi Varga Károly a lélekmentőktől

Nemrég jelent meg **Szenes Sándor**: Befejezetlen múlt című interjúkötete, „Keresztények, zsidók, sorsok” alcímmel. A kötet interjúi arról számolnak be, milyen volt a keresztényzsidó viszony ötven éve és az 1944-es zsidóüldözéseket megelőző években. **Dr. Nyíri Tamás** a Katolikus Hittudományi Akadémia nemrég elhunyt nagytekinthető professzora írta a kötet előszavát, történeti áttekintést adva a bibliai ós-időktől visszanyúló vallási, teológiai indíttatású zsidóellenesség és a legújabb kori, vallástól független, politikai, faji indoklású antiszemitizmus súlyos érintkezési pontjairól, továbbá a II. Vatikáni Zsinat ezzel

kapcsolatos állásfoglalásáról. Noha mint írja, „az egyház mint testület és szervezet nem fordult szembe kellő időben a modern, tömeggyilkos antiszemitizmussal” voltak egyháziak, akik életük kockázatásával is mentették embertársaikat.

Ezekről számol be a Pécsváradon élő **Hetényi Varga Károly** egyházi történetíró interjúja, aki az alsópapság, a szerzetesrendek, az egyházi intézmények fasizmus ellenes részvételét tárta fel évtizedes kutatómunkával, s tette közzé tíz éve, „Akiket üldöztek az igazságért” címmel. Egyháziak politikai helytállásával és üldöztetésével kapcsolatos kutatásait azóta is folytatja és pub-

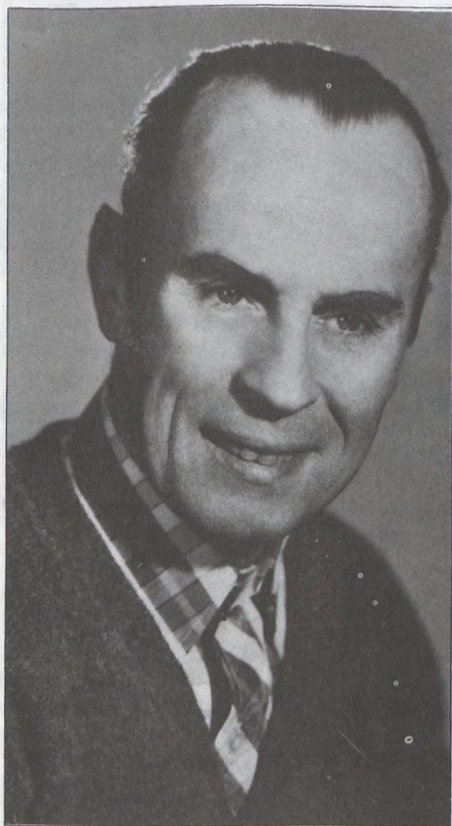
likálja. Hetényi Varga Károly a most újra kiadott könyvben is számos olyan lelkipásztorról tesz közzé adatokat, aki szembe mert szállni a Volksbund, a Gestapo, az SS erőivel.

Ó közli végül az Európászerte ismert jezsuita **Alfonso Pereira** atya imáját a meggyilkolt zsidókért, amelyben többek között ezt olvashatjuk: „Uram, bocsásd meg nekünk, hogy a legutóbbi világháborúban nem tudtuk útját állni a zsidó testvéreinken elkövetett szörnyű méretű gyilkosságnak.”

Szenes Sándor értékes dokumentumkötete iránt a könyv terjesztője, **Vámos Sándor** (1028 Budapest, Aszú u. 3.) címen lehet érdeklődni.

80 éve született Dr. Nékám Károly

Kari bácsi – Pécsvárad patikusa

„Dolgozni, csak pontosan szépen, ahogy csillag megy az égen, úgy érdemes” – édesapám életének ez lehetne a mottója. Pécsvárad volt a szűk s egyben tág haza, itt látta meg a Papám a napvilágot Péter-Pálkor, egy nappal Ferenc Ferdinánd osztrák-magyar trónörökös tragikus halála után és négy héttel az I. Világháború kitörése előtt, szülei 5. gyermekének legfiatalabbjaként.

Gyermekkori fejlődését meghatározza a nagycsalád, hisz a szülőkön, testvéreken kívül az anyai nagymama is a régi patikaházban él és aktívan részt vesz a gyermeknevelésben. A nagymama, Dvorszky Béláné, Herry Paulina (Herry Joseph és Kreml Ludovika leánya) néha praktikkal ad nyomatékot a szóbeli intelmeknek.

Az anekdotáknak beillő, de hiteles élményeket a Papa számtalanszor elevenítette föl nekem, a gyermeknek, s így élém tárult egy világ, amelyet nem a fogyasztás, hanem egy valódi, mélyebb értékrendszer határozott meg.

Apjáról, Nékám Aurélról, a következőket olvashatjuk a „Felszabadulás Aranykönyvében” a szerb megszállás alól való felszabadulás 10. évfordulója alkalmából, 1931-ben: „Nékám Aurél, okleveles gyógyszerész 1875. dec. 3-án született Gyöngyösön... majd a budapesti egyetemen 1898-ban gyógyszerészeti oklevelet nyert.... Pécsváradon 1906-ban tele-

pedett le, amikor megvásárolta a Szentháromság Gyógyszertárat, amelyet azóta vezet. (Beházasodott, elvette Dvorszky Béla patikus leányát, Dvorszky Paulát, az én nagymamát.) A szerb megszállás alatt gerinces hazafiasságáért két ízben börtönözték be...”

Az édesanya, Dvorszky Paulina a helyi Szociális Misszió elnöke, a hazafias, mélyeséges meggyőződéssel magyarérzelmű, de egyben bohém férje mellett nevelte négy gyermekét, bizony nem mindig bőségben. De mindig szeliden, szeretetben. A kis Kari az Elemi Népiskolát Schnell Antal osztálytanító osztályában kitűnően elvégzi s 1924. szeptember 1-én felvételt nyer a Pécsi Pius Alapítványú Jézustársasági Katolikus Gimnáziumba. Később egyik hozzám írt levelében a Pius Gimnáziumi évekre így emlékezik: „...én a jezsuitáknál nevelkedtem, sokban már akkor volt, amire megtanítottak: önuralomra, lemondásra, egy kicsit az aszkétizmusra. Ennek hasznát láttam és látom ma is...”

A gimnáziumban válik élete szerves részévé a sport, mindennek előtt a tenisz, amelyet szenvedélyesen űzött élete végéig. Ott tanult meg a fair play szabályai szerint nemcsak sportolni, nyerni, hanem veszíteni is, és ott válik egyik kedvenc közmondásává az „ép testben, ép lélek”.

1932-ben, az érettségi után elkezd a gyógyszerészeti tanulmányait, először édesapja mellett gyakornok, majd a gyógyszerészségdi vizsga után 1934-ben az egy pengővel illetékesített segédi bizonyítvány feljogosítja az egyetemi tanulmányok felvételére. Kedvenc tantárgyai a szerves és szervetlen kémia, a biológia, valamint a növénytan. Leckekönyvében csupa kitűnő van bejegyezve.

S míg édesapja valódi kutyabőrön frott diplomát kapott, ő papíron veszi át a Budapesti Magyar Királyi Pázmány Péter Tudományegyetem gyógyszerészi oklevelét. 1936-tól a Pécsi Erzsébet Tudományegyetem orvos karán folytatja tanulmányait, ahol doktorátust szerez. 1939. augusztus 31-én teszi le az approbációs vizsgát. Öt nappal később megkapja a katonai behívóját. 1941-ig különböző honvédségi gyógyszerészeti intézményekben dolgozott, majd 1942-ben hadművelési területre kerül, többek között Oroszországba, ahol a 102-es bakteriológiai állomásnál szolgál 16 hónapig.

A háború kegyetlensége mély nyomokat hagy benne, s élete végéig pacifistává tette. 1943 karácsonyára sikerül hazakerülnie. Majd 1946. augusztus 7-én a

Népjóléti Miniszter a Szentháromság Gyógyszertárat a nevére írja át. Így első ízben egyenes ágon öröklődik a patika, mely eddig beházasodás útján szállt generációról generációra. Herry József és Kreml Ludovika dédunokája csupán négy évig vallhatja magáénak az 1832-ben alapított patikát, 1950. július 28-án az ő gyógyszerésze is, mint az összes többi, államosítás alá kerül. Még a személyes laborszékére is rányomják a pecsétet. Ez az év sorsfordulót jelent az életében: a „kommunisták” földönfutóvá teszik, ugyanakkor ritka kincsre talál – feleségül veszi édesanyját, Légrady Piroskát. Hivatását az elnyomó rendszerben is teljes odaadással gyakorolja. 1950 és 1957 között mint gyógyszerész vezető, szakelődő, főgyógyyszerész és szakfelügyelő tevékenykedik.

Az 56-os forradalomnak apám aktív résztvevője, a munkástanácsok vezetője, emiatt meggurcolják. De vannak jóindulatú segítők, így sikerül visszakerülnie a volt gyógyszerésztárába. Itt dolgozott, ünnepnapot szinte nem ismerve. S ha most 14 évvel a halála után visszagondolok, bátran mondhatom, hogy élete példa. Nem nagy szavakban, hanem cselekedetekben. Élete értelmét a betegek szolgálata jelentette, ennek alárendelt mindent. Egyetlen egyszer sem hallhattuk türelmetlenül, barátságtalanul, netán durván beszélni. Mindig és mindenkivel szemben őszinte és előzékeny volt. Életét a „megdobnak kővel, dobd vissza kenyérrrel” jegyében élte. Hiába töröm a fejem, nem jut eszembe semmi, ami árnyékot vetne rá. Több száz levelet őrzök tőle, melyeket sokszor Szegeden a „fél kollégium” előtt olvastam föl, mert egyenként is nyomdaérettek. Stílusa rendkívül eleven s egyben kifinomult volt.

Porcelánlelke 1981 januárjában végleg eltörött. Szelleme nemcsak azokban él tovább, akik közel álltak hozzá, hanem szinte mindenkiben, aki ismerte. A gyógyszerész-tradíció folytatódik, hisz mindkét nevelt leánya patikus lett s a Papának bizonyára nagy öröme szolgálta, ha tudná (bár biztos tudja), hogy Éva nővérem kisebbik leánya szintén a gyógyszerészeti pályára lépett.

Befejezésül elnézést kérek, ha néhol minden törekvésem ellenére nem sikerült elfogulatlanul írnom, de hogy legyen valaki nem elfogult azzal szemben, akinek élete legapróbb sikerét is köszönheti.

Penzberg, 1994. július 15-én

Aulenbacherné Dr. Nékám Krisztina

Az ökumenizmus és a nemzetköziség csodája

Nagypall temploma megújult

Nagypallon elkészült négy nyár munkájával a református templom teljes felújítása majdnem négy millió forint értékben. Ehhez egymillió értékű társadalmi munkát adtak nemcsak nagypalli reformátusok, hanem katolikusok is, továbbá a franciaországi Elzász evangélikus gyülekezete Algoalsheimből és Drulingenből. A nagypalli reformátusok 91 ezer forintot gyűjtöttek össze. Az önkormányzat 40 ezerrel segítette a templom ügyét, amelyről így beszél **dr. Kiss Ervinné Székely Zsófia** lelképásztor:

– Az ökumenizmus és a nemzetköziség csodája az, ami itt történt, hisz Nagypall egymaga nem lett volna képes a felújításra. Értesült gondunkról az elzászi Algoalsheim papja, és 1990 őszén levelet írt: szeretnénk segíteni.

Thierry Muhlbach lelkész is eljött most egy csapat konfirmált fiatalal, és egy régi bibliát ajándékozott a megújított templomnak. Három éve is segítettek a tető lebontásában - az új cserépet 200 ezer forint értékben az OMF adta, **Szilágyi Domokos** sok jótanáccsal is segített. A tornyot újították fel 1992-ben, tavaly a külső vakolatot és az ablakokat, idén a belső felújítás következett, a kerámiapadlózatot is beleértve.

A lelkészasszony nem győzi di-

csérni **Englender János** kozármislenyi kőművest és csapatát. **Papp Lajos** zengővárkonyi asztalos újította fel a padokat, **Bilonka István** bádogos a templomtornyot.

– Minden évben összejött a szükséges pénz, jómagam prédikációs utakon is gyűjtöttem Franciaországban. Nagypall lakói, a gyülekezet tagjai **Csille Lajos** gondnok vezetésével óriási munkát végeztek e négy év alatt: lebontották és újraépítették a kerítést, hordták a téglát, az asszonyok rengeteget dolgoztak a segédmunkától a padok festéséig, takarítás, párnakészítés, meszelés, és négy éven át a dolgozók vendégül látása - ezt mind ők végezték.

Egy éve a templom 200. éves fennállását ünnepelte a nagypalli gyülekezet. **dr. Hegedűs Loránt**, a Duna Melléki Egyházkerület püspöke tartotta az ünnepi istentiszteletet, aki most is eljött a hálaadásra, és tartotta a prédikációt. A komlói, a zengővárkonyi és a geresdlaki gyülekezet tagjai, a délvidéki menekültek is segítettek e nemes ügyet, továbbá az algoalsheimi **Alphonse Specht**, aki a prédikációs utakat szervezte. Végül Muhlbach, algoalsheimi lelkész egy régi Bibliát ajándékozott Nagypall megújult templomába.

G.O.

HORVÁTH JÁNOS KIÁLLÍTÁSA ELÉ

Augusztus 15-én, 19 óra körül nyílik **Horváth János** képeinek kiállítása a Vár kiállítótermében. A megnyitó szavakat **Szőnyi János**, a Mecsek Tours Kft ügyvezető igazgatója mondja. Régi munkacapsolatban álltak egymással, hiszen Horváth János 1960 augusztus 1-től

1988-ig, a műemlékegyüttes teljes megnyitásáig vezette a várban az idegenforgalmi ki- rendeltséget, és feleségével, **Erzsi** néniel kalauzolták a vendégeket a feltárások évtizedei alatt. Horváthék is itt éltek, így a család tagjait erős érzelmi szálak fűzik e helyhez.

Horváth János szülőfalujában, Ófalun kezdett festegni, elemista korában, a boldog emlékezetű **Kardos Margit** tanítványaként. Édesapja kőműves mesterként járt el dolgozni a környékbe, Pécsváradra is. Őt gyermeket nevelt fel. Horváth János nagyapjától az egykori kőműves pallértől kapta az első színes ceruzákat. Az 6 óhajára került Pécsre, a Pius Gimnáziumba, ahol páter **Adamski** személyében nagyon jó rajztanárra lett. Szerepelt az iskola kiállításain, de az 1942. évi érettségi után a katonaság, a front, az orosz fogság várta a fiatal hadapródot. A hírhedt foksányi táborból került haza hastífusszal, és a festészet, a rajzolás szinte teljesen a múltba veszett számára.

Családot alapít, feleségét is szülőfalujából, Ófaluból választja, s itt születik **Klári** lányuk is. Az erdészethen talál hivatásra, könyvelőként dolgozik. 1954-55ben jelentős

sportsikereket is arat: megyei első, országos 3. helyezést távolugrásban. A Népstadionba felesége és kislánya is elkíséri.

1950 óta már Pécsváradon laknak, **Curilovic Ottokár** biztatja festésre, mikor meglátja a képeit. Erre azonban a hatvanas évektől eltekintve főként csak az 1982-es nyugdíjba vonulás után kerül sor. A pécsváradai tsz üzemgazdászaként megy nyugdíjba, az erdészethenél 22, a tsz-nél 13 évet töltött. Nehéz a visszavonulás, és a festés adja meg újra az önfelelt munka örömét. Közben a mai napig folytatja az 1957-ben átvett meteorológiai megfigyeléseket.

Képeit többször bemutatta Pécsen, Pécsváradon, ahol most áttekintést kapunk kedves témáiból: mintegy harminc képe általában vázlatok után készül ismerős tájakról, pécsvárad, ófalui utcaképekről, erdőrésztetekről.

Képünkön gimnáziumi tanárait kalauzolja a várban.

G.O.

Légkondicionálás és fotocellás ajtó

Megújul az ABC Áruház

Magától táruul majd fel az ajtó az ünnepekre már felújított ABC-ben. Még azt sem kell mondanunk, hogy „Szé-zám, tárulj!” A pécsváradiaikat és a környékbelieket számos kellemes meglepetéssel kárpótolnak **Steigerwald Józsefék** az építkezés okozta kényelmetlenségek miatt.

Jövőre lesz tíz éve, hogy megnyílt a város központjában a Pécsvárad és Vidéke ÁFÉSZ ABC kisáruháza. Több mint 700 négyzetméteres alapterületével ma is ez a környék legnagyobb ilyen típusú üzlete. Minőségi ugrást jelentett annak idején nemcsak a település, hanem a környező falvak ellátásában is a Steigerwald József vezetésével elinduló ABC. Sikertült tartaniuk az induláskor megcélzott színvonalat, az eltelt egy évtized azonban magával hozta a korszerűsítés igényét.

A most 300 négyzetméteres eladóteret egyharmadával, 100 négyzetméterrel bővítik. Lebontották a raktárfalakat, hisz manapság nincs szükség akkora raktárakra, mint korábban. Fontosabb a vásárlók kényelme, kellemes közérzete - mondja az üzletvezető. Ezért készítették el a légkondicionálást is:

- Manapság nem mindegy, hogy kellemes hőmérsékletű üzletben vásárolnánk-e a vevőink, vagy a forróság miatt szinte kimenekülnek a boltból - mondja Steigerwald József. - Ezért gondoltuk, hogy az idén aktuálissá vált korszerűsítésnek ezt is meg kell teremtenie. Ha elkészülünk, elmondhatjuk, hogy a környéken ez lesz a legkényelmesebb bevásárlóhely. Ehhez a kellő áruválasztékot mi továbbra is biztosítani fogjuk. Mi így képzeljük el a saját teendőinket Pécsvárad

városiasabbá válása érdekében, és a várossá válás első évfordulóján szeretettel várjuk kedves vevőinket.

A kibővülő üzletben megjelennek majd a bevásárlókoscsik, amelyekkel a parkoló autóiig lehet elvinni a vásárolt árut. Ehhez átalakítják a bejáratot is: fotocellás ajtót építenek be, felvezető rámpát alakítanak ki a felújított végző Pécsvárad Építőipari Kiszövetkezet dolgozó. Korszerűbb és nagyobb lesz a mélyhűtött áru és a tejtermékek kínálata. Új blokkot alakítanak ki a pékáru továbbá a zöldségféle eladására is. A hónap közepéig kéri az üzletben a vásárlók türelmét és megértését. A Szent István Napokra szeretnék befejezni a rekonstrukciót. Az ünnepekre már kényelmesebb, színvonalasabb üzletben vásárolhatnak Pécsvárad és a környék lakói.

Festőnövendékek Pécsváradon

Nyári alkotótábort tartottak Pécsváradon második alkalommal a Pécsi Művészeti Szakközépiskola növendékei tanáraik, **Molnár Tamás**, **Tóth István** és **Szikra János** irányításával. Pécsvárad önkormányzata támogatja a tábort, s ennek fejében évente egy-egy képet adnak a városnak a diákok, összesen pedig kiállításon mutatják be az ideitermést.

A gimnazistákat a Janus Pannonius Tudományegye-

tem művészeti karának festőnövendékei, **Valkó László** festőművész tanítványai követték. A fiataloknak a Gimnázium és Szakiskola adott szállást és étkezést, és mint a táborszervezők elmondták, kitűnően tudtak dolgozni a Szent Gellért utcai kollégium tágas és csendes udvarán, továbbá a város, a gesztenyés helyszínén. Munkáikat a szeptember 7-én nyíló kiállításon láthatjuk.

IPOSZ-találkozó a RÉKÁBAN

A Pécsvárad-i Ipartestület július 10-én tartotta hagyományos találkozóját a Réka-völgyi vadász-háznál. **Kuti Ferencné**, az ipartestület titkára 10 órakor köszöntötte a szép számban megjelent iparostársakat, családtagjait és vendégeiket, mintegy 150 főt. A hagyományosan jó hangulatú összejövetel sikeréhez mindenki hozzájárult a maga eszközeivel: a **Kisztner György** által főzött izletes pörköltözhöz a **Valkai Pécs** által készített kenyert, **Ábrahám Géza** a savanyúságot biztosította. A finom falatok után jól esett az Etelka-forrás vizében lehűtött sör és üdítő, amit **Rozenberger János** önköltségi áron bocsátott a testület rendelkezésére.

A nap folyamán volt céllövészet **Adószegi Károly** vezetésével. A sport- és ügyességi játékokban önélelten vettek részt felnőttek, gyerekek egyaránt. Kielezett küzdelem folyt a csapatok között az **Apaceller Péter** által vezetett műveltségi vetélkedőn. Nagy sikere volt a szögbeütési versenynek, ahol mindenki bebizonyíthatta ügyességét. A győztesek ösztönösen örültek az apró ajándékoknak.

A résztvevők jó hangulatát még a napközben többször eleredő eső sem tudta megtörni. A kellemes beszélgetések, versenyek, játékok marasztalták az iparosokat. A legkitartóbbak azonban az eső miatt már nem tudtak kijönni a völgyből a felázott talajon. Mintegy tíz autót **Rückert János** húzott fel a kövesútig, hősies küzdelemmel, autóját nem kímélve. Minden kocsit felérkezéséig hatalmas üdvölgálás kísérte. Amikor az utolsó autó is kiért, pezsgővel ünnepelték a sikeres mentést. Fáradtan, de jó hangulatban váltak el egymástól a pécsvárad-i iparosok. Viszlát, Réka!

Az Ifjúsági Életrendezés Háza

Püspökszentlászló búcsúján, június 26-án avatta fel **dr. Nemeszeghy Ervin** jezsuita tartományfőnök az Ifjúsági Életrendezés Házát. Építője **Vác Jenő S.J.** atya, a helyi egyházi szociális otthon 80 éves lelkipásztora, aki tizenkét éve teljesít szolgálatot Püspökszentlászlón, és tíz éve fogad fiatalokat lelkigyakorlatra. A nagyböjttben Pécsváradon is tartott lelkigyakorlatot. Elsősorban a pécsi, Pécs környéki ifjúság részére készült a lelkigyakorlatos ház, ahova a fiatalok visszavonulhatnak, hogy megkapják az életükhez szükséges felismeréseket, igazságokat - mondta a lelkigyakorlatos házról Vác atya.

A Kodolányi János Általános Iskola szünidei híresokra

– Szünidei karbantartások, festések és nagytakarítás folyik mindkét iskola épületében.

– Épül az alsó iskola hátsó udvarán a Sportudvar.

– Augusztus 24-től a központi iskolában naponta tartunk ügyeletet 9-12 óráig.

– Az iskola Német Nemzetiségi Táncsoportja augusztusban Táncbort szervez a Dombay-tónál. A tábort vezetik: Tóth Györgyi és Poller György a táncsoport művészeti vezetői.

– Kérjük a Kedves Szülőket, éljenek a tanévzárón meghirdetett kedvezményes füzetvásárlás lehetőségével!

Kedvezményes tanszervásár: Csenterics Csabáné Papír és Írószerboltjában.

– A tankönyvek kiosztásának pontos időpontjáról a városi TV képújságban olvashatunk majd pontos információt.

– A pótvizsgák időpontja az iskolában 1994. augusztus 29., hétfő. Az érintetteket írásban kiértékeljük.

– Az új tanév kezdete: 1994. szeptember 1-e, csütörtök. Reggel 8 órakor ünnepélyes tanévnyitó a központi iskola udvarán, majd tanítás. Kérjük a leendő első osztályosokat, hogy szüleikkel együtt az alsó iskola udvarán szíveskedjenek gyülekezni.

Szeptemberi előzetes: – a hónap elején papírgyűjtést szervezünk iskolánkban. Szeptember közepén német testvérvárosunkból Kulsheimből viszontlátogatásra várjuk az általános iskola tanulóit, tanárait.

A vakáció hátralévő idejére gondtalan vidámságot, sok élményt és jó pihenést kívánunk minden kis- és nagydiáknak az iskola tanítóitól és tanáraitól.

Diáksikerek

Szántó Ferencné tanítványai a Kodolányi János Általános Iskolában évek óta szép sikereket érnek el a különböző hazai és nemzetközi rajzversenyeken. Legutóbb a „Szivárvány” nemzetközi rajzpályázaton vettek részt, melyre 51 országból érkeztek gyermekrajzok: **Menczer Kinga** ezüst, **Csolyán Zoltán** pedig bronz minősítést ért el. A pécsi Illyés Gyula Általános Iskola által rendezett aszfaltrajzversenyen a 10000 forint értékű fődíjat **Böröcz Livia** 7/a osztályos míg a harmadik díjat **Kovács Edina** 5/c osztályos tanuló nyerte el. Szántó tanárnőnek és tanítványainak gratulálunk!

Olasz zenekar és kórus vendégjátéka

Július 22-én érkezett meg Zengővárkonyba, a Hagyományörző Művelődési Egyesület vendégeként az olasz Scurcola Marsicana együttese, hogy viszonzza a zengővárkonyi egyesület tavalyi látogatását. Vasárnap 10 órakor zenés utcai felvonulás után az olasz kórus közreműködött Pécsváradon a 11 órai nagymiséen. Aznap délután Zengővárkonyban tartottak utcai felvonulást, majd 17 órakor részt

vettek a református istentiszteleten.

A következő napokban országjáró kirándulásokra viték vendégeiket az egyesület tagjai és vezetői, majd július 29-én a két együttes közös műsorával zárult Pécsváradon, a Művelődési Központban az olasz vendégek itt tartózkodása. A programokat a mecseknádasdi Bagoly Csárdában tartott búcsúesttel fejezték be.

Pécsvárad Zengő Mozi műsora

1994. augusztus hó

7720 Pécsvárad, Ságvári u. 1.

Augusztus 4-én, csütörtökön: Philadelphia. Színes, feliratos amerikai társadalmi dráma.

8-án, hétfőn: Csekkben a tenger.

Színes magyarul beszélő amerikai filmvígjáték.

11-én, csütörtökön: Apám a hős.

Színes feliratos amerikai filmvígjáték.

15-én, hétfőn: Kötelező táncok.

Színes magyarul beszélő ausztrál szerelmi történet.

18-án, csütörtökön: Tombstone. Halott város.

Színes feliratos amerikai westernfilm.

22-én, hétfőn: Ace Ventura – Állati nyomozó.

Színes feliratos amerikai filmbohózat.

25-én, csütörtökön: Szellem a gépben.

Színes feliratos amerikai bűnügyi film.

29-én, hétfőn: Lángoló jég.

Színes feliratos amerikai akciófilm.

Az előadások 19 órakor kezdődnek.

Városi kispályás labdarúgó bajnokság

Tavaszi végeredmény

1. Texacó	16 p. 42-13	7. Bit Bulls	7 p. 17-28
2. Zengő	16 p. 36-10	8. Jojó	6 p. 20-28
3. VP. Cosmos	13 p. 40-10	9. Torpedó	3 p. 12-37
4. Ppool Bt.	12 p. 20-12	10. Szakiskola	0 p. 8-60.
5. Tanárok	10 p. 20-20		
6. Vasas	7 p. 17-14		

Góllövőlista: Botló 20
Kajos 10, Schweitzer 10

Pécsvárad Leányvásár '94

Október 15-16.

Az elmúlt évi Gesztenyeszüreten első ízben megrendezett nagyszerű PÉCSVÁRADI BOROK UTCAJÁ-t, az idei Leányvásárra is megszervezzük.

Kérjük a borosgazdákat, hogy készüljenek és jelentkezzenek a Művelődési Központban, ahol bővebb felvilágosítást kaphatnak, illetve hogy szeptemberben egy megbeszélésre hívhasuk össze az érdeklődőket.

Makay Ida

Tó, augusztus

Surrog a tó. Dalol. Sosemvolt,
soha nem múltó verset recitál,
zenét hangol. Az örökös csöndét.
Hangjegyeket vés egy karcsú sirály
szárnya a zölden derengő tükörre.
Fölébe hulló ég, kék, könnyű ív.

Surrog a tó. Sziréni ének.

Üzen.

Süllyesztő, mély ölébe hív.

Dombay-tó, 1992 augusztus 31.

Kovács György

ny. állomásfőnök
1927-1994

Június 23-án távozott az élők sorából hosszú szenvedés után **Kovács György**, Pécsvárad nyugalmazott állomásfőnöke. Nagypallban született 1927. március 5-én, földműves szülők gyermekeként. Elemi iskoláit is ott végezte jó eredménnyel, de a körülmények miatt akkor nem tanulhatott. Így szülei mellett dolgozott 1950-ig. Ekkor ment a „vasútra” dolgozni, először pályamunkásként. Végre lehetősége nyílt a tanulásra, egymás után tette le a szakvizsgákat, és gyorsan lépegetett felfelé a ranglétrán. Először Pécsváradon, majd Vasason dolgozott, 1952-től váltókezelő, 1953-tól forgalmazó, 1955-ben Komlóra helyezik, ahol 1956-ban törlik meg szépen induló karrierje: megválasztják a Forradalmi Munkástanács elnökének, emiatt a forradalom bukása után börtönbe kerül, munkaviszonyát felfüggesztik. Végül szakmai hozzáértése folytán maradhat, de büntetésből Godisa kis állomására helyezik.

Továbbtanul, 1963-ban leérettségizik, majd dicsérettel elvégzi Budapesten a MÁV Tisztképző Intézetet. Tartalékos tisztként dolgozik a MÁV Pécsi Igazgatóság szinte minden állomásán. Több elismerést, miniszteri dicséretet kap munkájáért, bár minden rábeszélés ellenére mindig párton kívüli marad.

1966-tól állomásfőnök, és bár több ügynevezett nagy helyet felajánlanak neki, 1968-ban Pécsváradot választja, mert vissza akar kerülni szülőföldjére, szülei

közelébe. Állomásfőnökként érkezik vissza oda, ahol pályamunkásként kezdte.

Humanitásáról, segítőkészségéről így vall egy volt beosztottja a Dunántúli Napló hasábjain:

„Kovács György volt az állomásfőnök, aki embert csinált belőlem. Tudom, azért van a főnök, hogy parancsoljon. De Gyuri bácsi parancsa is kérés volt, amit teljesíteni nagyobb kötelesség, mint a rideg szót. Sokat köszönhetek neki, kenyeret adott nekem és a családomnak, s ha most is ilyen főnököm volna, talán soha nem hagyom ott a vasutat.”

1984-ben, míg ő szabadságát tölti Hévízen, halálos baleset történik az állomáson. Bár az ezt követő hosszadalmas vizsgálatok megállapítják, hogy felelősség nem terheli, lelkileg nem tudja feldolgozni a történeteket. Egészsége

megromlik, 1985-ben rokantsági nyugdíjba kerül. A megváltozott körülmények miatt mély depresszióba esik, ami tovább rontja egészségét. Élete utolsó két évét magatehetetlen betegként töltötte.

Kiss Ernő: Két csillag között című könyvében felidézi Kovács György, a nagypalli fiatalember alakját: „Komoly, jó felfogású és nagyon tanulékony, életünk minden gondját meg tudtam beszélni vele. Azok közül, akiket eddig ismerem, ő volt az első olyan parasztfiú, akinél sok könyvet találtam. – Nem tudtam magasabb iskolába járni, mert sem időm, sem pénzünk nem volt ilyesmire, de mindent be fogok pótolni – mondta. Világosan látta, hogy a békés falusi élet meg fog változni.”

Képünkön balról Kovács György, a Pécsvárad Várbaráti Kör tagjaként a várkerti munkán, 1987-ben.

Nász és koncert

Két nagyszerű hangversenyt élvezhetett a múlt hónapban a Vár közönsége. Három fiatal előadóművész, **László Andrea, Waldemar Schwiertz és Koválszky Márta** adott hangversenyt július 18-án a vár palotaszárnyának dísztermében. László Andrea fiatal gordonkaművész, jelenleg Németországban folytatja tanulmányait. A Mannheimben diplomázó Waldemar Schwiertz nagybőgőn játszott ritkán hallott műveket. Zongorakísérőjük Koválszki Mária a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola fiatal oktatója. A hazai és külföldi koncertpódiumokon kipróbált együttesük klasszikus programmal szerepelt. Mivel László Andrea és Waldemar Schwiertz előző nap kötöttek házasságot, a rendező Zeneiskola, Művelődési Ház, István Király Szálló valamint a város nevében **dr. Kófiás Mihály** pezsgővel köszöntötték az ifjú párt.

Buona sera, Morolo!

Olasz klasszikusgitár-művész, **Lorenzo Pietrandrea** gitármuzsikájában gyönyörködhettünk közel százán, július 24-én este. A művész Hosszúhetényben időzött, Hetény olasz testvérkapcsolata, Morolo polgármestere, **Adolfo Martini** és felesége kíséretében. Az est háziasszonya **Nádor Rudolfiné** polgármester volt, aki szívélyes szavakkal emlékeztetett Pécsvárad és Hosszúhetény baráti kapcsolatára, melynek jegyében fogadhattuk az olasz vendégművészt. Péter András Lőrinc gitárművész, ahogy Hetényben elkeresztelték, a morolói polgármesterrel és vendéglátóival végül megtekintette a várat majd a Tanya Csárdában költötte el vacsoráját, s szóaltatta meg újra gitárját, amelyen ezúttal Itália édes dallamai csendültek fel a pécsvárad éjszakában.

Örvendetes, hogy a két rendezvényen sok külföldi est itt nyaraló vendég is részt vett. Hisz nekünk, pécsváradiaknak fontos, hogy a szabadságuk alatt nálunk időző vendégek minél gadagabb élménnyel távozzanak városunkból.

Polak – weiger dwa bratanki... Lengyel-magyar két jóbarát...

A Pécsváradi Várbaráti Körrel Lengyelországban

Harmincheten indultunk július 6-án hajnalban. Selmebányán, a hét bányaváros felvidéki legszebbikében tartottunk pihenőt a déli forrásokban. Felkerestük a várnak nevezett erődtemplomát, a nemzetközileg védetté nyilvánított belvárosát, annak gyönyörű főterét. Délután értük el az Árva folyó völgyét majd Árva várát. A XIII. században épült fellegvár már messziről feltűnik a 112 m-es magas tűhegyes szikla tetején. Több mint két órán át jártuk a vár három udvarát, az ezekből nyíló 5 emelet magasságban felnyúló épületegyüttes termeit, néha szédítő magasságban húzódó lépcsősorokon.

Az autóból már felsejlett a Tatra masszívuma, egyre közelebb kerültünk a napnyugtában kékesen, titokzatosan a látóhatárra kirajzolódó hegyláncokhoz, érezve a fenyőerdők hűvösen simogató lehetét. Háziasszonyunk, Halina-asszony a Hajduk panzió tulajdonosa meleg vacsorával várta elgyötört csapatunkat, Zakopáné egyik grálak lakta (a Tatra környékének őslakói, sajátos nyelvvél és kultúrával, gazdag hagyományokkal) negyedében Koscieliskóban. A szerencsésebbek ablakai a Tátrára nyíltak. Kis esti sétával pihentük ki a hosszú út fáradságait a Giewont sziklatömbjének tövében.

Másnap Czestochowai céllal korán indultunk, az egyetlen magyar alapítású szerzetesrend a pálosok legjelentősebb lengyelországi kolostorába, a Jasna Górán álló híres búcsújáró helyre. Itt őrzik azt a csodatévő Fekete Szűz Mária képet, amelyhez számtalan legenda fűződik és a kép és a kolostor története szervesen kapcsolódik Lengyelország történelmébe. Danuta-nővér (Orsolya-rendi novicia) mutatta be a kolostort és a turiszták és zarándokok számára megtekinthető kincseit, termeit. Akik először jártak Lengyelországban itt érthették meg a lengyel népet, nemzetet, a lengyel lelket. Mit jelentett az elmúlt évezredben lengyelnek és katolikusnak lenni, a lengyel történelem vérzivataros évszázadaiban hogyan segítette a népet nagy hite a nehézségek elviselésében, leküzdésében, újra és újra a győzelemre.

Több ostromot és a történelem nagy viharait állta ki a kolostor, fennmaradása is valósággal csoda. Itt már 600 esztendeje a vallási és nemzeti érzés fonódik egybe elválaszthatatlanul. Százszegrek zarándokoltak ide a világ minden tájáról, az Istenanya, Lengyelország Királynéja csodatévő kegyképéhez.

Láttuk a Bazilikát, amely ropant méreteivel nyugózi le a belépt. Megnéztük a Kincstár legér-

tékesebb darabjait, mind-mind a lengyel és az európai képzőművészet remekművei. Az itt őrzött tárgyak a hívők adományai. Az Arzenálban, a fegyvertárban őrzik a legértékesebb „katonai” adományokat. E gyűjtemény inkább emlékhelye annak a sok évszázados harcoknak, amelyet a lengyel nép a kereszténységért és a szabadságért vívott. A Lovagteremben láthattuk többek között Szent István és Szent László továbbá Nagy Lajos király leányának Hedvignek képét, egy-egy nagy festményen a magyar és lengyel királyok arcképeit. A kolostor legrégebbi részében őrzik a kegyképet, bejutottunk ebbe a kápolnába is.

– Véletlenül alakult így, csak a helyszínen döböntünk rá, ahogy G. Orsi mondta: „Czestochowában minden az élet igenléséről, az életéről szól, most pedig indulunk a történelem egyik legszörnyűbb haláltáborába, Auschwitzba, ahol minden az emberi bűnről, aljasságról, a halálról beszél.”

A temetőként mindig nyitvatartó emlékhely, múzeum, tábor bejáratánál most is olvasható az eredeti cinikus felirat: „Arbeit macht frei”. A közel 3 óras sétánk és a film megtekintése után a látott borzalmak hallatán és látán elnémult csoportunk.

A Halál-falnál koszorút helyeztünk el az itt elhunyt több mint 4 millió, köztük a 320.000 magyar zsidó áldozat emlékére, és megemlékeztünk az 1944-ben elhurcolt 107 pécsváradi zsidó polgárról.

Krakkó, a harmadik nap reggelén gyönyörű napfényben fogadta a pécsváradiakat. A királyi vár, a Wawel tövében, a Wisztula partjától indult közel 4 óras sétánk, programunk a lengyel történelem legjelentősebb városában, ahol az államaink alapításától szinte napjainkig minden e két nép közös sorsáról, barátságáról szól.

Idégenvezetőnk (Krupa Mária, aki lengyel menekültként a háború alatt Pécssett töltötte gyermekéveit) igyekezett is e közös múlt felhívni figyelmünket. Neki köszönhetjük, hogy a valamikori lengyel fővárosban e rövid idő alatt szinte minden jelentősebb látnivalóval megismerkedhettünk. A Wawelben a lengyel királyok egykori székhelyén a koronázási templom és a Zsimgond-harang megtekintése után a királyi kriptában megkoszorúztuk Báthori István koporsóját. Majd végigjártuk a boltíves, reneszánsz árkádsorokkal körülvevett díszudvarból nyíló királyi palota pompás, gazdságról árulkodó termeit. Az egyikben stílusosan reneszánsz ruhába öltözött fiatal muzikusok korabeli zenét játszottak a turistáknak. – Óvárosi sétánkat a Kanonokok utcáján kezdtük. Gótikus, reneszánsz és barokk pa-

loták, templomok (132 templom van a városnak) sora között értünk az 1364-ben Nagy Kázmér által alapított Jagelló egyetem központi épületéhez a Collégium Maiushoz, ahol a mai napig mindig van magyar diák is.

Krakkó főterén óriási tömeg hömpölygött, színes forgatag, muzikusok, utcai komédiások, modern reklámfigurák adtak ízelítőt ennek a közel 1 milliós városnak páratlan hangulatából. Bekukkantottunk a tér egyik nevezetes épületébe a Posztócsarnokba és éppen időben érkezünk, hogy hallhassuk a Mária templom tornyából minden órában jelentkező „hejnal”-t. A gótikus templom tornyából 1241-es tatárbetörés óta rendszeresen megszólal a harsonaszó (ez a varsói rádió „déli harangszója”).

A templomban elidőztünk a késő gótikus, európai hírű Mária-szárnyas oltár előtt. Wit Stwosz híres lengyel szobrász alkotása, 12 évig dolgozott rajta. A monumentális oltár lenyűgöző látvány, hársfából faragott, aranyozott színpompás remekmű. Még néhány rövid perc, egy-egy pillantás a pazar műemlékek sokaságára és máris rohogunk tovább.

Wieliczka. Igaz, nem szerepelt a tervezett programban, de ha már itt vagyunk... Két és fél órát töltöttünk a mai város alatt húzódó, a maga nemében páratlan, a világon is egyedülálló sóbányában, illetve annak múzeumi részében. Lépcsők százain jutottunk le 135 m mélységbe, közben megismerve a sóbányászat kezdeteit, középkortól napjainkig.

Láthattuk a kezdetleges „gépeket”, az ember és ló vontatta kiemelő szerkezeteket. Szépbányászainak nagy érdeklődést tanúsítottak és otthonosan mozogtak a földalatti világban. A nehéz körülmé-

nyek ellenére mindenütt találkozhattunk a sóból készült művészi faragványokkal. Legszebbeket a Kinga-kápolnában láthattuk. (Este már a szálláshelyünkön is a lépcsőket számoltuk. Ezen a napon lépcső-rekordot döntött a kis csapat.)

Zakopáné. A tátrai napunk is jól kezdődött. A kora reggeli órákban sikerült lanovkával feljutnunk a Kasprowy Wierch 1988 m magas csúcsára. A másfélórás fenntartózkodásunk alatt láthattuk a Lengyel-Tatra nagy részét, csúcsokat, hatalmas völgyeket, merész sziklákat, tengerszemeket, menedékházakat és a térről itt maradt hófoltokat körülölelve zöld havasi legelőkkel, virágokkal.

A délutáni belvárosi sétát már elmosta az itt is régen várt eső. (Bár vásárló kedvünket ez nemigen szegte...) A jellegzetes gyalpár, bőr és füstöltcsaj illata lenge be buszunkat.

Vasárnap szakadó esőben, az orrunkig sem látva, indultunk hazáig. Csak a legelszántabbakkal néztük meg a több mint 200 éves grál fatemplomot és mellette a műemlékké nyilvánított öreg-temetőt, ahol a népi faragású grál síremlékek legszebbjeit láthattuk.

A Szepességben található Hybén állunk meg Szlovákiában. E kis település katolikus templomában van eltemetve a 400 éve elhunyt Balassi Bálint. Az első magyar költő síremlékénél megemlékeztünk és koszorút helyeztünk el. Már csak a paksi halászlé volt vissza...

Ismét köszönetet mondunk Szabó Évának és Gállos Orsolyának, akik sok „mesével”, irodalmi, történelmi ismereteink felelevenítésével, bővítésével tették szebbé, tartalmasabbá útunkat.

Dretzky Katalin

HÍREK RÖVIDEN

Július 22-én a Vöröskezszt szervezésében Önkéntes Véradó Napot tartottak Pécsváradon. Sajnálattal, hogy a véradók száma évről évre csökken. Ez a tendencia városunkban sem mutat kedvezőbb képet. Mindössze 57-en jelentek meg, és csak 47 véradótól tudtak vért levenni.

*

Július 12-én a helyi Nyugdíjas Klub tagjai fogadták a Bonyhádi Művelődési Központ Nyugdíjas Klubjának 50 fős csoportját. A pécsváradiak sütöttek és elhozták borikat, a zenekaruk pedig gondoskodott a jó hangulatról.

*

Ágota László kitüntetése
A Nemzetközi Szövetkeze-

ti Nap alkalmával a Lakás-szövetkezetek Országos Szövetsége elismerő oklevelet adományozott **Ágota Lászlónak**, a Pécsvárad Lakás-szövetkezet pénzügyi-gazdasági vezetőjének, aki több mint két évtizede látja el teendőit a legnagyobb lelkiismerettel.

*

Sportöltöző

Új öltözőjét, melyet a Pécsvárad Építőipari Kiszövetkezet épít fel, szeptember 2-án, 17 órai kezdettel avatja fel a Pécsvárad Spartacus Sportkör. Az avató mérkőzésre a PMSC-FORDAN NB I-es labdarúgó csapatát várják a pécsváradai sportolók.

ÉLESLÖVÉSZET

– A város feletti lőtéren a Magyar Honvédség éleslövészetet tart az alábbi időpontban. A Pécsvárad Polgármesteri Hivatal kéri a lakosságot, hogy a figyelmeztetést a jelzett helyeken vegyék figyelembe!

Augusztus: 3-4, 8-án, 11-12, 17-18 és 31-én.
Naponta 8-21 óráig.

Anyakönyvi hírek

Házasságot kötöttek:

06.03. Kapoli Attila István és Lukácvics Nevenka Mária (Lovászhetény)

06.04. Suzuki Kimiyosi és ö. Kígyós Sándorné, Újvári Katalin (Pécs)

06.11. Gál Tamás és Fischer Andrea.

06.18. Bacskay Gábor és Földi Eszter.

06.18. Nemes Gábor és Mihály Gyöngyi.

07.16. Kresz Szabolcs és Kószegi Margit.

07.30. Knipl Ferenc és Karcag Tímea.

(A szerkesztőség nevében kívánunk mindnyájunknak hosszú, boldog, örömeiben gazdag együtt töltött éveket.)

50 éves házassági évfordulóját ünnepli augusztus 11-én Papp János és Parlák Katalin.

25 éves házassági évfordulók:

08.09-én Zengővárkony-

ban Kurucz János és Szabó Ibolya Mária.

08.16-án Nagypallban Báling János és Szabó Eszter Zsuzsanna.

08.30-án Pécsváradon Nagy Gyula és Sólyom Katalin.

Gratulálunk e szép jubileumhoz minden házaspárnak!

Elhunytak:

Kresz Péter (1913.) erdős-mecskei lakos; Papp József (1938), Keller Béláné sz. Göbl Katalin (1914), Boris Bálintné sz. Kurucz Erzsébet Olga (1934) Zengővárkony, Bencze Jánosné sz. Szűcs Erzsébet (1921), Kurucz János (1910) zengővárkonyi lakos, Hammer Ferencné sz. Varga Erzsébet (1918) martonfai lakos, Schwarcz József (1910), Papp László (1943) lovászhetényi lakos, Kovács György (1927). Szokics Ferenc (1919), Schweitzer András (1925), Kuszter József (1954), Lauer János (1912) Apátvarasd.

PÉCSVÁRAD – TEXT

Az Ön hirdetése

akár 24 órán belül

közel ezer lakásban nézhető.

Leghatékonyabb
a televíziós reklám!

Hirdetésfelvétel

a KÖNYVESBOLTBAN.

Szuperturi

a Művelődési Házban
augusztus 8-án 8-12-ig

női, férfi és
gyerekruhák
kg-os áron.

**13 éves Wartburg
tetőcsomagtartóval,
vonóhoroggal eladó.**

Érdeklődni:

Pécsvárad, Dombay-16, Patak u. 13.

**A több mint 15 éves
szakmai múlttal rendelkező**

**Csizmadia
GRAFIKA STÚDIÓ**

Magasszintű szolgáltatásaira Önnek is szüksége lehet!

Mindennemű grafikai tervezés:

-Emblémák, cég-arcuattervek, kiadványok, prospektusok, plakátok, étlapok, oklevelek, díszokiratok, termékcsomagolások, öntapadó és normál címkék, irodák-üzletek-intézmények cégtábláinak és egységes információs feliratrendszereinek megtervezése és kivitelezése.

*** Fellratok-emblémák japán csúcstechnikával:
(üvegre, műanyagra, fémre, stb.)**

-Külső és belsőteri tájékoztató és reklámtáblák,
-gépkocsi és kirakátfeliratok, üzletportálok,
transzparensok, zászlók, stb. készítése, -több száz betűtípus és
5-7 év élettartamú öntapadó dekorfóliák felhasználásával.
(Különleges effektusok, torzítások, trükkök, stb.)

Szítanyomás A/1 méretig

-Öntapadó reklámcímkék (tetszőleges alakban - méretben-színben)
plakátok, meghívók, étlapok, térképek, oklevelek, stb. kisszériás (50-500 db)
nyomtatása-papírra-műanyagra-üvegre-fémre,
minden igényt kielégítő színvonalon.

Gazdag és meggyőző referencia anyag áll rendelkezésére
minden kedves érdeklődőnek.

Várom igényes megrendeléseket.

Csizmadia László
grafikusművész

H - 7720 Pécsvárad, Várkert köz 8.

Tel: 465 757

Pécsvárad Hírmondó

A pécsvárad önkormányzat havilapja • Felelős kiadó: Kakas Sándor polgármester
Szerkesztő: Gállos Orsolya

Szerkesztőség, hirdetésfelvétel, terjesztés: Művelődési Központ Pécsvárad, Kossuth u. 31. Tel.: 465-123
Tipográfia: Ferlingpress Kft. • Nyomási munkák: Molnár Csaba nyomdája, Pécs